

میزگرد «از سیره تاراهبرد» با حضور (از سمت چپ) سجاد هجری، یاسر قزوینی و عباس بصیری | اردیبهشت ۱۴۰۲

اولین سؤالی که با خواندن این کتاب در ذهن نقش می‌بندد این است که آنچه که خنفر مدعی است، راهبرد و سیاست است، مبتنی بروحی است یا مبتنی بر عقل و عقلانیت؟

یک کتاب تاریخی است از علوم سیاسی هم بهره گرفته است. برخی معتقدند که استفاده از واژگانی مانند نظام بین الملل و مانند این‌ها که اصطلاحاتی جدید هستند برای تاریخ کهن ما درست نیست و به گونه‌ای مصداق تاریخ پریشی به شمار می‌رود. آقای دکتر بصیری، به نظر شما تا کجا می‌توانیم از این اصطلاحات و تعابیر استفاده کنیم و کجاها نمی‌توانیم؟ انگار که ما هنوز این مسئله را منقح نکرده‌ایم. شما نظر تان چیست؟

عباس بصیری: این موضوع اختلافی است، یعنی برخی از اهل تاریخ می‌گویند نه، به هیچ وجه ما در سخن از قرون گذشته حق نداریم از مفاهیمی که به دوره مدرن تعلق دارند استفاده کنیم، ولی گروهی از اهل تاریخ هم هستند که می‌گویند منعی ندارد. حالا راجع به خود این کتاب اگر بخواهم صحبت کنم، در تأیید

و به اینکه سود تاریخ در چیست باز می‌گردد. برخی اصلاً سود تاریخ را در این می‌دانند که مشروع سازی کنند. برای همین چنین چیزی هیچ وقت منتفی نیست آن هم درباره شخصیتی مثل آقای خنفر که فردی رسانه‌ای است. چون صحبت از وجهه رسانه‌ای ایشان شد یک نکته‌ای را بگویم و آن اینکه یک شخصیت رسانه‌ای وقتی می‌خواهد با ادبیات سیاسی و راهبردی سیره نبوی بنویسد شاید جا داشته باشد که پیش از همه در چرخه سیاست پژوهی به گام اقناع و جذب توجه کند. مایک چرخه سیاست پژوهی داریم که در حقیقت از کشف مسئله شروع می‌شود تا ارزیابی یکی از مراحل میانی اش که جذب و اقناع است. اگر من جای آقای خنفر بودم که تخصص رسانه‌ای داشتم فصلی از کتاب را به راهبردهای جذب و اقناع رسول الله اختصاص می‌دادم.

یاسر قزوینی: این کتاب با اینکه

رسول الله وجود دارد که این کتاب به آن نپرداخته است.

یاسر قزوینی: این کتاب در فضای بعد از بهار عربی نوشته شده است که می‌دانیم خنفر با مدیر بیت شبکه الجزیره تأثیر بسزایی در آن داشت. رد پای خنفر را در ساقط شدن چهار حاکمیت در جهان عرب به خوبی می‌توان دید. در این فضا که اخوانی‌ها در این کشورها بر سر کار آمدند اسلام‌گرایانی چون خنفر با یک خلأ گفتمانی مواجه شدند و برخی اسلام‌گرایان شروع کردند به نوشتن ادبیات سیاسی. به نظر می‌رسد در چنین فضایی خیلی زمان پرداختن به مبانی را نداشته است. ما چقدر می‌توانیم بین مشروع سازی یک امر یا اتخاذاز راهبرد تمایز قائل شویم؟

سجاد هجری: این سؤال مبنایی است